

દરિયાના ખારા પાણીને મીઠું કરવું જરૂરી છે

SEMINAR @ IIT-GN

સિટી રિપોર્ટર • ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી ગાંધીનગર દ્વારા 'પાણી, ખોરાક અને એનર્જી નેક્સસ' વિષય પર સેમિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જ્યાં ટકાઉ ઉર્જાનાં સ્ત્રોતો અને ઉત્પાદન, ટકાઉ ખોરાકનાં ઉત્પાદન અને તેનું મેનેજમેન્ટ, ઉર્જાની બચત પ્રક્રિયા અને ફૂડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, સીઓટુનાં સ્ટ્રાવની જાગરુકતા, ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને કાર્બન કેપ્ચર ટેકનિક્સ વગેરે વિષયો પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. સોમવારે શરૂ થયેલાં 'યુકે-ઈન્ડિયા વોટર, ફૂડ એન્ડ એનર્જી નેક્સસ' સેમિનારને રોયલ સોસાયટી ઓફ લંડન અને ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, ભારત સરકારનાં સપોર્ટથી યુનિવર્સિટી ઓફ બ્રેડફોર્ડ

અને આઈઆઈટી-જીએનનાં સહિયારા આયોજન હેઠળ યોજવામાં આવ્યો હતો.

યુનિવર્સિટી ઓફ બ્રેડફોર્ડનાં પ્રો. ઈકબાલ એમ. મુજતાબાએ દરિયાનાં પાણીમાંથી મીઠું કાઢવાની પ્રક્રિયાને પાર પાડવા માટેની ઉર્જા કાર્યક્ષમ ડિઝાઈન અને ઓપરેશન વિશે જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે, તાજા-ચોખ્ખાં પાણીનો વપરાશ 4થી 8 ટકા જેટલો દર વર્ષે વધી રહ્યો છે,

જેને 2.5 ગણી વસ્તીનો વધતો વધારો પણ અસર કરે છે. 94 ટકા દુનિયાનું પાણી ખારું છે, ત્યારે ખારા પાણીમાંથી મીઠું પાણી બનાવવાની કાઢવાની પ્રક્રિયા આજના જમાનામાં દુનિયાનાં ઘણાં ભાગોમાં ટકાઉ માનવ વસવાટ માટે મહત્વપૂર્ણ છે. અમને આ કાર્ય કરવા માટેનાં ઘણાં રિસર્ચ પેપર્સ મળ્યાં છે, જેમની સાથે અમે કોલાબોરેશનમાં કામ કરીશું.

આ સેમિનારમાં 20 જેટલાં

પાણી શુદ્ધ કરવા મોંઘી ટ્રીટમેન્ટ જરૂરી નથી

બુદી-બુદી પદ્ધતિઓથી ગંદા પાણીને સાફ કરવાથી તેનાં ઉત્પાદનની કિંમત ઓછી કરવા તેમજ ઉર્જાનાં વપરાશને ઓછી કરવા માટેની મોટી તકો ઊભી થઈ શકે છે. મોટા પ્રમાણમાં આવતું ઇન્ડસ્ટ્રીના પાણીને બોઇલર કે સાદી ક્લિનિંગ પ્રક્રિયા માટે અઘરી અને મોંઘી ટ્રીટમેન્ટની જરૂર નથી. ●

પ્રો.બાબુ શ્રીનિવાસન, આઈઆઈટીજીએન, ફેકલ્ટી.

પેપર્સ આઈઆઈટી, યુનિવર્સિટી ઓફ બ્રેડફોર્ડ, ઈમ્પેરિયલ કોલેજ લંડન, ઈંગ્લેન્ડ યુનિવર્સિટી ઓફ હલમાંથી રજૂ થયાં હતાં. આ ઈવેન્ટનાં કો-ઓર્ડિનેટર પ્રો. રાજગોપાલન શ્રીનિવાસને કહ્યું કે, ભારતીય અર્થતંત્ર આગામી વર્ષોમાં વિકસશે, ત્યારે આપણને પાણી, ઉર્જા અને ખોરાકનાં ઉત્પાદનોની મોટા પ્રમાણમાં જરૂર પડશે. ભારતીય સંદર્ભમાં પડકારો જુદા છે જેથી

અમે અમારા સહભાગીઓ સાથે તેનાં સાયન્ટિફિક સમસ્યાઓને શેર કરવાનો ઉદ્દેશ રાખીએ છે. આથી અન્ય દેશોની વિકસિત ટેકનોલોજીસથી આપણે શીખીએ અને આપણા દેશમાં તેને લાગુ પાડી શકીએ. આ ઉપરાંત પ્રોજેન્ટેશન્સથી જાણકારી મેળવવાની સાથે આ સેમિનારથી યુકે અને ભારતના ફેકલ્ટી અને સ્ટુડન્ટ્સ એક્સચેન્જની તકો વધશે.